

DNI MATEJA HREBENDU

Sviatok umeleckého slova zrakovo postihnutých recitátorov
a autorov

Dni Mateja Hrebendu /ďalej len DMH/ recitačná a autorská súťaž zrakovo postihnutých sa vyprofilovali na základe recitačnej súťaže zrakovo postihnutých, ktorú organizoval bývalý Zväz invalidov na Slovensku.

- 1. ročník v prednese angažovanej poézie a prózy sa uskutočnil 26. novembra 1977 v Dome československo-sovietskeho priateľstva v Bratislave. Členmi poroty okrem iných boli známi slovenskí herci Ida Rapaičová a Pavol Mikulík.

- 2. ročník - 23. máj 1981, Základná škola pre slabozrakých, Svrčia ul. Bratislava
- V porote boli známe osobnosti Hana Zelinová a Ida Rapaičová. Víťazkou v prednese poézie sa stala Anna Mišáková z Levoče a v próze Eva Pleidelová z Bratislavy.

- 3. ročník - 23. jún
1984 Martin, Matica
slovenská, Hostihora.
- Predsedníčkou poroty
bola spisovateľka Pavla
Kováčová. V prednese
poézie zvíťazila PhDr.
Viera Kováčová z
Banskej Bystrice.

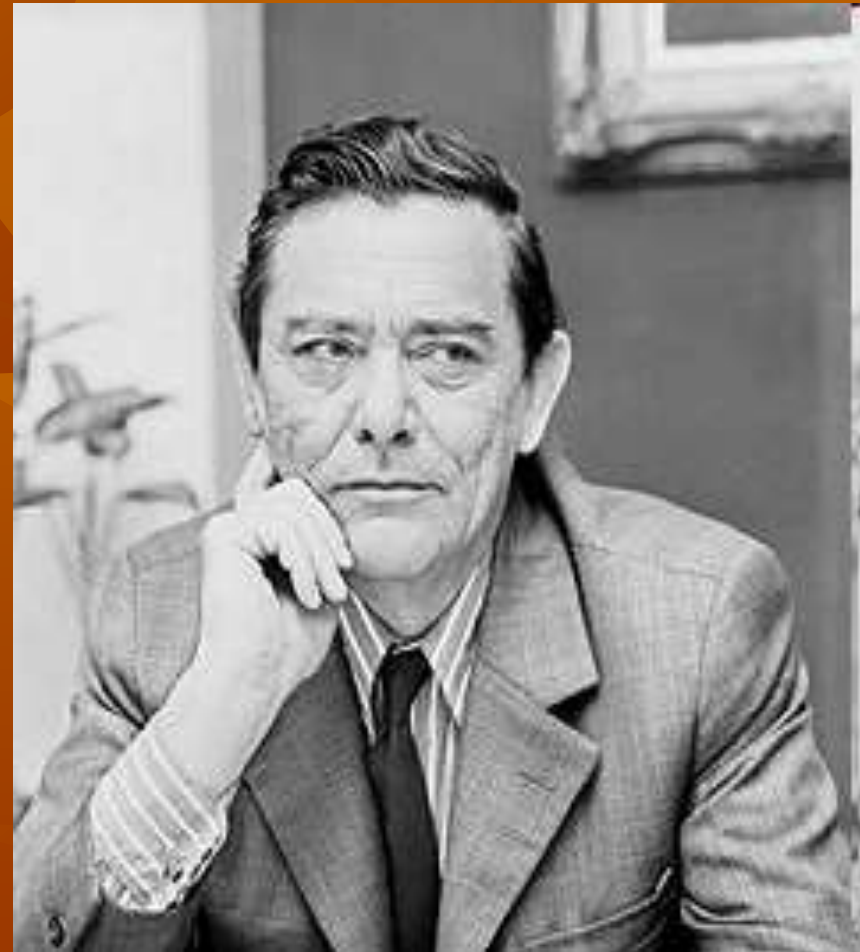
- 4. ročník - 27. – 28. jún 1986 Martin, Matica slovenská.
- K súťaži sa pridružil aj odborný seminár o umeleckom prednese. Podujatie po metodickej a organizačnej stránke pripravili hostitelia, odborní pracovníci Matice slovenskej – vedecký tajomník Michal Adam Kováč, Ing. Ladislav Lajčiak, PhDr. Juraj Chovan, PhDr. Jozef Beňovský, Pavla Kováčová a Eva Kalnická.

- 5. ročník - 23. - 24. september 1988 - po prvýkrát pod názvom Dni Mateja Hrebendu
- Prednes poézie a prózy bol spojený s odborným seminárom umeleckej interpretácie slova. Predsedom poroty bol vedecký tajomník MS Michal Adam Kováč. V prednese prózy zvíťazila Anna Mišáková a Alojz Taraj, v poézii PhDr. Viera Kováčová, PhDr. Florián Cubjak a Jana Maliňáková.

- 20. septembra 1989 bol v Matici slovenskej podpísaný Štatút Dní Mateja Hrebendu. Za MS ho podpísal v tom čase jej predseda Vlado Mináč a za Zväz invalidov Július Kováč.
- Dokument presne formuloval obsah a ciele DMH, Usporiadateľmi boli opäť Matica slovenská a Zväz invalidov /vedúci SRO Pavol Januška/, spoluorganizátormi boli v tom čase Okresný národný výbor a Okresný výbor Zväzu invalidov v Martine /Michal Kocmál/.

- 6. ročník - 16. a 17. august 1991 Matica slovenská, Hostihora.
- Záštitu nad DMH mal správca MS PhDr. Štefan Hanakovič, ktorý sa v prednáške zameral na osobnosť Mateja Hrebendu.
- Súčasťou hodnotenia bola po prvýkrát tvorba nevidiacich a slabozrakých autorov. Zborník prác nevidiacich a slabozrakých autorov, ktorý zostavila redakcia časopisov NS, hodnotila porota v zložení: Jaroslav Rezník, Ján Buzássy a Ján Strasser /Spolok slovenských spisovateľov/.
- Tento ročník bol zaujímavý vyhlásením účastníkov, v ktorom sa slovenskí nevidiaci prihlásili k menu Mateja Hrebendu a vyslovili želanie pomenovať Tlačiareň a knižnicu pre nevidiacich v Levoči po Matejovi Hrebendovi. Od tých čias ho majú slovenskí nevidiaci vo svojom duchovnom erbe.

- 7. ročník DMH - 17. – 18. september 1993, Matica slovenská Leitmotívom bolo 130. výročie založenia Matice slovenskej. Súťaž sa uskutočnila pod záštitou správcu MS Miša Adama Kováča. Medzi hosťami bol námestník ministra kultúry Dušana Slobodníka – Marián Servátka, podporovateľ tohto podujatia.
- Autorskú súťaž a zborník hodnotili pracovníci MS: Ing. Ladislav Lajčiak, Pavla Kováčová, PhDr. Jozef Beňovský.
- Novým oživujúcim prvkom bola účasť nevidiacich a slabozrakých detí a mládeže. Súťaž obohatili Michaela Fučková, Júlia Miškuvová, Hedviga Bokrošová, Miro Zmek, Ingrid Richterová, Martina Mokošová, všetko deti z Levoče.
- Cenného uznania sa dostalo autorskému rukopisu Humenčanky Márii Pčolovej za memoárovú prácu „Obrázky zo života môjho otca.“ Tento rukopis sa nachádzav Archíve literatúry a umenia MS.

- 8. ročník DMH 8. a 9. september 1995, Matica slovenská pod záštitou vedeckého tajomníka MS PhDr. Petra Maruniaka
- Členmi poroty boli pracovníci MS: Pavla Kováčová, Elena Kukučková, Ing. Ladislav Lajčiak, PhDr. Jozef Beňovský, PhDr. Blažej Belák, Štefan Baranovič. Prekvapením 8. ročníka bol presvedčivý nástup mladej generácie recitátorov z našich špeciálnych škôl v Levoči, Bratislave a integrovane vzdelávaných detí z Košíc, Žiliny, Rožňavy, Topoľčian.

- 7.3.1996 pri príležitosti celonárodných osláv 200. výročia narodenia Mateja Hrebendu /1796 – 1880/ predseda MS Jozef Markuš, riaditeľ Ústrednej knižnice pre nevidiacich v Levoči Jaroslav Kacera a predseda Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska Branislav Mamojka podpísali nový aktualizovaný štatút DMH.

- 9. ročník DMH - 10. a 11. október 1997, reprezentačná / žiaľ, už neexistujúca/ sieň Zlatá niť v budove MS na Hostihore.
- Kultúrny rámec podujatia tvorilo 200. výročie narodenia Štefana Moyzesa, prvého predsedu MS. Podujatie moderoval Ján Šesták. Porota pracovala v zložení: Pavla Kováčová, Dr. Jozef Beňovský, šéfredaktor Slovenských národných novín Peter Mišák a redaktor SNN Igor Válek. V organizačnom výbore pracovala: redakcia časopisov pre NS v Levoči, Tomáš Winkler, riaditeľ Pamätníka národnej kultúry a Elena Kukučková.

- 10. jubilejný ročník DMH sa uskutočnil 17. a 18. septembra 1999 v Mestskom divadle Tatra v Levoči. Situovaním 10. ročníka do Levoče sa DMH stali súčasťou kultúrnych podujatí k 750. výročiu prvej písomnej zmienky o meste Levoča.
- Do literárnej súťaže sa prihlásilo 17 dospelých a 6 detských autorov. Ich tvorbu hodnotila porota: Pavla Kováčová, Ján Petřík a Ľudmila Hrehorčáková. Obzvlášť upútala poviedková tvorba Jána Dudoka z prostredia Vojvodiny.

Ocenení účastníci jubilejného 1. ročníka DMH a pozvánka

Slovenská knižnica pre nevidiacich
M. Hrebendu v Levoči
Matica slovenská
Únia nevidiacich a slabozrakých
Slovenska

Vás srdečne pozývajú na

ONI MATEJA HREBENDU
17. - 18. septembra 1999

financované Štátnym fondom
kultúry Pro Slovakia,

ktoré sa uskutočnia

v Mestskom divadle TATRA,
Námestie Majstra Pavla v Levoči

PROGRAM

17. septembra 1999 (o 15.00 hod.)

- Slávnostné otvorenie X. ročníka DMH - Mestského divadla TATRA v Levoči
- 750. výročie prvej písomnej zmienky o meste
- Vystúpenie speváckeho zboru ZŠI pre nevidiacich v Levoči
- Recitačná súťaž - kategória dospelých
- Vyhodnotenie Zborníka tvorby NS autorov
- Literárno-umelecký večer

18. septembra 1999 (8.00 - 13.00 hod.)

- Recitačná súťaž zrakovo poškodených detí a mládeže
- Seminár „Otázky umeleckého prednesu“
- Vyhodnotenie recitačnej súťaže
- Vyhlásenie výsledkov

- 11. ročník DMH – 25. - 26. máj 2001 Zlatá niť na Hostihore v MS.
- Podujatie moderoval Ján Šesták. Autorské práce hodnotili : Pavla Kováčová, Peter Mišák a Igor Válek. Mimoriadne ocenenie získala memoárová próza Jána Dudoka „Z môjho života“.
- Prednes hodnotili Jozef Šimonovič, Viera Hatarová, redaktorka TV Turiec a Mgr. František Vaněček, dramaturg a režisér Domu kultúry v Púchove. V novej disciplíne - hlasové divadlo jedného herca čestné uznanie dostala Anna Dzúrová a Jozef Kadáčik.

*Slovenská knižnica pre novinárov M. Hrebendu
Matice slovenskej
Únia novinárov a slabozrakých Slovanov
Viac informácií poskypnú na*

11. ročník

Dni Mateja Hrebendu

25. - 26. mája 2001
*s finančným príspevkom
Štátneho fondu kultúry Pro Slovakia,
ktoré sa uskutočnia*

*„Zlatá niť“ Slovenskej národnej knižnice
na Hostihore, nám. J. C. Hronského 1, v Martine*

Program

25. mája 2001 (o 14.00 hod.)
*Slovenské slávanie 11. ročníka Dni Mateja Hrebendu
- Zlatá niť Slovenskej národnej knižnice
Pohľadový hosti
Kultúrny program: Ján Šesták - Moja neposlušná
Vyhlasovanie Zbierky MS autorov
Hlasové divadlo
Recitácia celosť zborníka poslušných - kategória dospievajúcich
Voľba jazyka a knihy (vyzvanie slovenských zborníkov
a zborníka poslušných)*

26. mája 2001 (8.00 - 13.30 hod.)
*Recitácia celosť zborníka poslušných detí a mládeže
Vyhlasovanie recitátorskej súťaže
Vyhlasovanie výplachov*

- 12. a 13. ročník DMH sa konal opäť v Martine. V porotách pracovali Ján Petrík a Jozef Lapšanský. 12. ročník DMH sa uskutočnil 19. - 20. septembra 2003 a 13. ročník 2. - 3. júna 2006.
- Zo súťaže vzišla ocenená memoárová práca Jána Šmiaka „Rozprávky z môjho života“, ktorá bola načítaná v Slovenskej knižnici pre nevidiacich v Levoči.

- 14. ročník DMH sa uskutočnil 13. – 15. júna 2008 v aule Lekárskej fakulty v Martine.
- Organizáciou podujatia bola poverená ÚNSS – Josef Zbranek, SKN M.Hrebendu v Levoči spolu s redakciou časopisov pre nevidiacich a Národné osvetové centrum v Bratislave /Jaroslava Čajková/.

- DMH nám priniesli počas desaťročí mnohé mená, ako Mária Pčolová, Ján Dudok, Ján Šmiak, Marek Koldrás, Florián Cubjak, Anna Husárová, Oľga Šimová, Ján Mucha a ďalší, ktorí, žiaľ, už nie sú medzi nami, ale ich výpoveď o tom, že tu boli, zostáva, rovnako ako ich dielo, tvorivosť.

Tvorivosť nám dáva krídla,
odpútať sa od toho,
čo nás ťaží.

Spracovala: Mgr. Ľudmila Hrehorčáková